Maria Mies Women Development in the Context of Liberalisation

ISBN: 978-81-969085-2-2

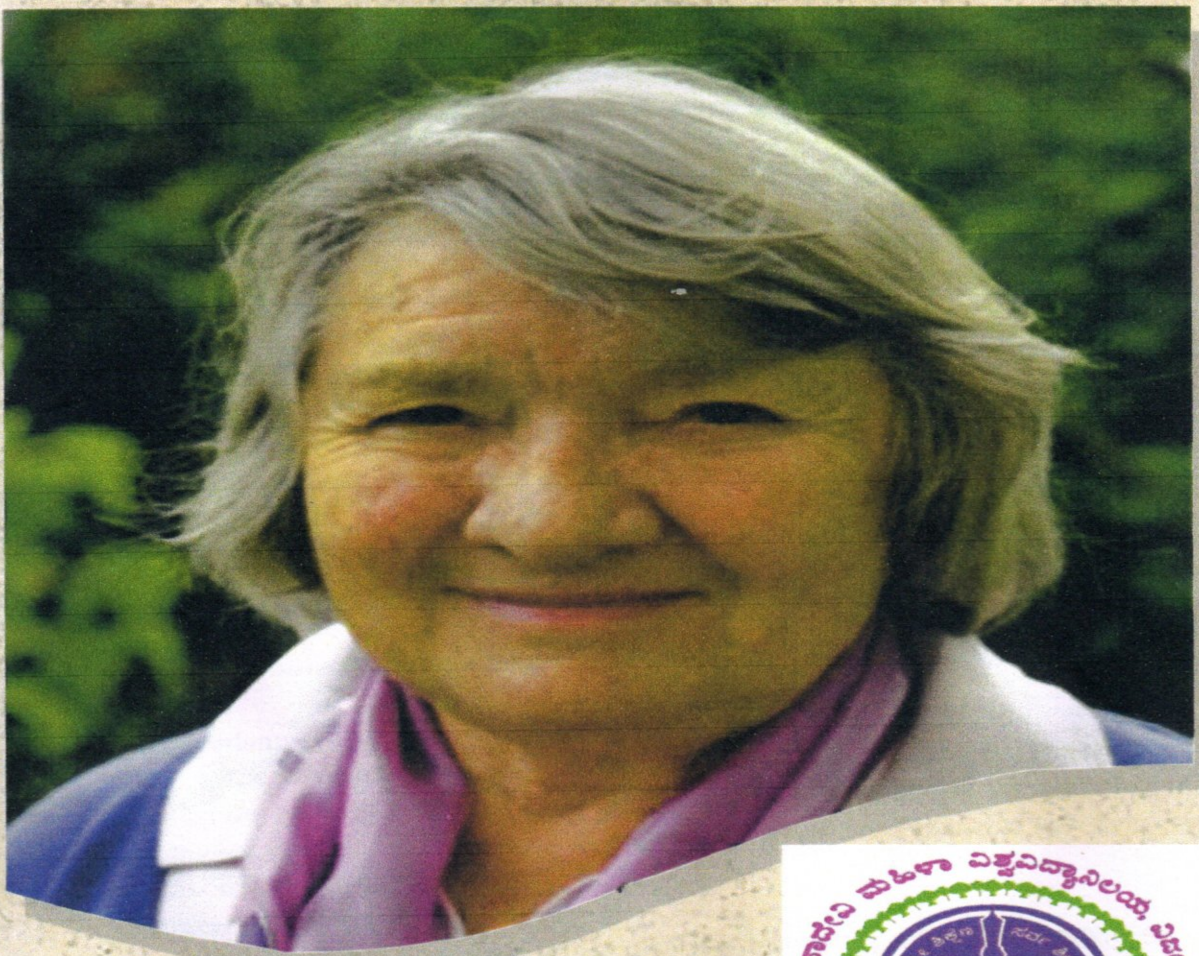

UGC

University Grants Commission

AKKAMAHADEVI WOMEN'S UNIVERSITY, VIJAYAPURA

Estd. 2003

Editors

Prof.Laxmidevi Y.

Prof.R.V.Gangshetty

Prof.M.P.Baligar

Dr.Ramesh M. Sonkamble

Patriarchal Social System and Liberalization: A Critical Analysis

Dr. M. Rajashekarappa
Associate Professor, Department of Sociology
S.J.M.V B.A.J.S.S Arts And Commerce College For Women, Ranebennur

DOI- 10.5281/zenodo.11468724
Article DOI- https://zenodo.org/records/11468724

Abstract:

This paper critically examines the intersection of patriarchal social systems and liberalization through the lens of Maria Miles. With the advent of liberalization, there have been significant shifts in socio-economic structures worldwide. However, Miles argues that the patriarchal framework remains deeply entrenched, often adapting to and even benefiting from liberalization processes. This paper delves into the complexities of this relationship, exploring how liberalization both challenges and perpetuates patriarchal norms. Drawing on feminist theory and socio-economic analysis, it discusses the impacts of liberalization on gender roles, access to resources, and power dynamics within families and societies. Furthermore, it scrutinizes how patriarchal ideologies influence policymaking and economic practices in liberalized contexts. Through a comprehensive review of literature and case studies, this paper aims to deepen understanding of the nuanced ways in which patriarchal social systems persist and evolve in the era of liberalization.

Keywords: Patriarchy, Liberalization, Gender Roles, Power Dynamics, Socio-economic Structures

Introduction:

The introduction provides an overview of the paper's objectives, discussing the significance of examining the relationship between patriarchy and liberalization in contemporary society. It outlines the structure of the paper and introduces key concepts and theoretical frameworks.

Literature Review:

A literature review is a critical analysis of existing scholarly literature on a specific topic or research question. It serves several purposes within academic writing:

Identifying Gaps and Trends: By reviewing existing literature, researchers can identify gaps in knowledge or areas where further research is needed. They can also identify emerging trends, debates, and theoretical frameworks relevant to their topic.

Establishing Context: A literature review provides context for the research by summarizing previous studies, theories, and findings related to the topic. This helps situate the research within the broader scholarly conversation and demonstrates its relevance and significance.

Evaluating Methodologies and Findings: Researchers assess the methodologies, strengths, and limitations of previous studies to inform their own research design and approach. They may identify methodological flaws, inconsistencies, or unresolved questions that warrant further investigation.

Building a Conceptual Framework: A literature review can contribute to the development of a conceptual framework or theoretical framework for the study. By synthesizing existing theories and empirical evidence, researchers can construct a coherent framework to guide their research questions, hypotheses, and analysis.

Supporting Arguments and Claims: Throughout the research paper, references to relevant literature support the arguments, claims, and interpretations presented by the researchers. This strengthens the credibility and validity of the research by demonstrating that it is informed by previous scholarship and empirical evidence.

The Impact of Liberalization on Gender Roles:

Here, the paper explores how liberalization processes affect traditional gender roles within households and communities. It examines changes in women's participation in the workforce, division of labor, and access to education and resources.

Impact: This refers to the effect or influence that something has on a particular situation, system, or group of people. In this context, we're interested in understanding how liberalization (the process of making something more liberal or free) affects gender roles.

Liberalization: As mentioned earlier, liberalization typically involves the relaxation of restrictions, regulations, or controls, leading to greater freedom or openness. In the context of this topic, liberalization could encompass various aspects such as economic liberalization (e.g., deregulation, privatization), political liberalization (e.g., democratization, freedom of expression), and social liberalization (e.g., changing social norms, attitudes towards gender equality).

Gender Roles: Gender roles are societal norms and expectations regarding the behaviors, responsibilities, and opportunities deemed appropriate for individuals based on their gender. Traditionally, these roles have been associated with masculinity and femininity, prescribing certain behaviors, occupations, and roles within the family and society. However, with changing social dynamics, gender roles are evolving, and there's a growing recognition of the need for greater gender equality and flexibility.

Bringing these elements together, "The Impact of Liberalization on Gender Roles" examines how the processes of liberalization—whether in the economic, political, or social spheres—affect the traditional roles and expectations assigned to individuals based on their gender. This exploration may involve analyzing shifts in employment patterns, access to education and healthcare, political participation, family dynamics, and cultural attitudes towards gender equality in the context of broader societal changes associated with liberalization. The goal is to understand how societal transformations influenced by liberalization intersect with and potentially challenge traditional gender norms and roles, ultimately shaping gender dynamics within a given society.

Power Dynamics and Patriarchal Structures:

Patriarchal structures are social systems where men hold primary power and dominate roles of leadership, authority, and privilege. These structures often shape various aspects of society, including family dynamics, workplace hierarchies, and broader socio-political institutions. Understanding power dynamics within patriarchal structures is crucial for examining the effects of liberalization, which involves the relaxation of government regulations and increased market orientation.

Challenges to Patriarchal Structures:

Economic Reforms: Liberalization can challenge patriarchal structures by creating economic opportunities for marginalized groups, including women. Increased access to education and employment can empower women economically, thereby undermining traditional gender roles that confine them to domestic spheres. This challenges the notion of male breadwinners and female caregivers, redistributing power within families.

Globalization: Globalization, as a component of liberalization, can expose societies to diverse cultural norms and values. This exposure may lead to a reevaluation of traditional gender roles and power dynamics. For example, the influx of Western ideals promoting gender equality may influence attitudes towards women's rights and challenge patriarchal norms.

Reinforcement of Patriarchal Structures:

Unequal Distribution of Economic Resources: Despite the potential for economic empowerment, liberalization can exacerbate existing inequalities. In many patriarchal societies, men still control the majority of economic resources and decision-making processes. Economic reforms may disproportionately benefit men, reinforcing patriarchal power structures and widening the gender gap.

Resistance to Change: Patriarchal systems often resist change that threatens established power dynamics. As liberalization challenges traditional norms, resistance may intensify, manifesting in backlash against women's rights or attempts to maintain patriarchal control. Cultural and religious institutions may also reinforce patriarchal values, impeding progress towards gender equality.

Impact on Families, Workplaces, and Society:

Family Dynamics: Liberalization can alter family structures by shifting roles and responsibilities. Economic opportunities for women may lead to changes in household decision-making and care giving responsibilities. However, resistance to change within patriarchal families may result in tensions and conflicts over gender roles and expectations.

Workplace Hierarchies: Within workplaces, liberalization can challenge traditional hierarchies by promoting diversity and inclusivity. However, patriarchal norms may persist, limiting women's advancement to leadership positions and perpetuating wage gaps and discrimination.

Broader Societal Implications: The interplay between liberalization and patriarchal structures has broader societal implications. Gender inequalities perpetuated by patriarchal systems can hinder social progress and economic development. Addressing these inequalities requires challenging entrenched power dynamics and promoting gender-sensitive policies and interventions.

In summary, the section on "Power Dynamics and Patriarchal Structures" examines how liberalization both challenges and reinforces patriarchal power structures. It highlights the complex interplay between economic reforms, globalization, and traditional gender norms, emphasizing the need for nuanced approaches to address gender inequalities in diverse contexts.

Patriarchy, Policy, and Economic Practices:

Patriarchy refers to a social system where men hold primary power and dominate roles of leadership, authority, and privilege. This section of the paper explores how patriarchal ideologies shape policymaking and economic practices, particularly within liberalized contexts where neoliberal policies prioritize free markets and limited government intervention.

Influence of Patriarchal Ideologies on Policymaking:

Gender Bias in Policy Formulation: Patriarchal ideologies often inform policymaking processes, leading to the perpetuation of gender biases and inequalities. Policymakers may be influenced by traditional gender norms that prioritize male interests and reinforce existing power structures. This can result in policies that neglect or marginalize the needs and rights of women, exacerbating gender disparities in areas such as healthcare, education, and employment.

Reproductive Rights and Bodily Autonomy: Patriarchal ideologies may also shape policies related to reproductive rights and bodily autonomy. Restrictions on access to contraception, abortion, and reproductive healthcare services can reflect patriarchal attitudes towards women's control over their bodies and reproductive choices. Such policies can limit women's agency and perpetuate gender-based discrimination and oppression.

Impact of Neoliberal Policies on Gender Inequalities:

Economic Liberalization and Gendered Impacts: Neoliberal policies, characterized by deregulation, privatization, and free market principles, can exacerbate gender inequalities by reinforcing patriarchal norms and structures. Economic liberalization may disproportionately benefit men, who often hold positions of power and ownership within the market economy, while further marginalizing women and other marginalized groups.

Labor Market Flexibilization: Neoliberal economic practices, such as labor market flexibilization and informalization, can have gendered impacts by perpetuating precarious working conditions and wage disparities. Women are often overrepresented in informal and precarious employment sectors, where they face lower wages, lack of job security, and limited access to social protections.

Austerity Measures and Social Welfare: Austerity measures, commonly associated with neoliberal economic policies, can also deepen gender inequalities by undermining social welfare provisions and public services that disproportionately benefit women. Cuts to healthcare, education, and social assistance programs can exacerbate existing vulnerabilities and widen the gender gap in access to essential services and resources.

Challenges and Alternatives:

Challenging Patriarchal Norms in Policy: Addressing gender inequalities requires challenging patriarchal norms and biases within policymaking processes. This involves promoting gender-sensitive policy analysis, mainstreaming gender perspectives in decision-making, and ensuring the meaningful participation of women and gender-diverse individuals in political and policy arenas.

Advocating for Gender-Responsive Economic Policies: Advocacy for gender-responsive economic policies is essential for addressing the gendered impacts of

neoliberalism. This includes measures to promote women's economic empowerment, ensure equal opportunities in the labor market, and establish social protection systems that prioritize gender equality and social justice.

In summary, the section on "Patriarchy, Policy, and Economic Practices" critically examines the influence of patriarchal ideologies on policymaking and economic practices within liberalized contexts. It highlights the ways in which neoliberal policies may exacerbate gender inequalities and perpetuate patriarchal norms, while also exploring challenges and alternatives for promoting gender-responsive and socially just policies.

Conclusion:

This paper provides a comprehensive analysis of patriarchal social systems within the framework of liberalization, revealing significant insights into the dynamics between gender inequality, neoliberal policies, and societal structures. The synthesis of key findings underscores the pervasive influence of patriarchal ideologies on policymaking and economic practices in liberalized contexts. Moreover, the examination of implications highlights the urgent need for gender-sensitive policy reforms and inclusive economic practices to address entrenched power structures and promote social justice. Looking ahead, avenues for future research include exploring the impact of specific neoliberal policies on gender equality and investigating grassroots activism in challenging patriarchal norms. Overall, this study underscores the ongoing importance of collaborative efforts among policymakers, activists, and scholars to confront patriarchal systems and advance gender equality within contemporary societies undergoing liberalization.

References:

1. "The Second Sex" by Simone de Beauvoir - 1949
2. "The Gendered Society" by Michael Kimmel - 2000
3. "Feminist Theory: From Margin to Center" by bell hooks -1984
4. "Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity" by Judith Butler - 1999
5. "The Will to Change: Men, Masculinity, and Love" by bell hooks - 2004
6. "Feminism Is for Everybody: Passionate Politics" by bell hooks -2014

KARNATAKA STATE AKKAMAHADEVI WOMEN UNIVERSITY, VIJAYAPURA

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

On the occasion of

INTERNATIONAL WOMEN'S DAY - 2024

Invest in Women : Accelerate Progress

Organize National Conference

Women Development in the Context of Liberalisation

Certificate

This is to Certify that Smt./Shri./Prof./Dr. M. Rajashekarappa, Associate Professor, S.J.M.V. B.A.J.S.S. Womens College, Ranebennur. has attended as a Resource Person/ Chairperson of the Session/ Rapporteur of the Session/ Participated / Best Paper Award/ Presented a Paper on Patriarchal social system and Liberalization: A critical Analysis. in the One day National Conference in the Remembrance of Maria Mies "Women Development in the Context of Liberalization" on 06.03.2024 jointly organized by UGC Women's Studies Center, Department of Sociology, Economics and Social Work at Karnataka State Akkamahadevi Women University, Vijayapura.

Prof. Laxmidevi Y	**Shri. Shankargouda Somanal**	**Prof. B.K. Tulasimala**
Chairperson & Director, A.P.G.C.W.S.R. & Extension, KSAWU, Vijayapura	K.A.S. (Super Time Scale) Registrar, KSAWU, Vijayapura	Vice-Chancellor, KSAWU, Vijayapura

IJRAR.ORG E-ISSN: 2348-1269, P-ISSN: 2349-5138

INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH AND ANALYTICAL REVIEWS (IJRAR) | IJRAR.ORG

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

A STUDY ON THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON DIGITAL MARKETING

Kiran A Angadi

Guest Lecturer, Department of Commerce,

S.J.M.V Mahantha First Grade Arts and Commerce College, Dharwad

Abstract:

This research paper explains the impact of artificial intelligence (AI) on digital marketing and its implications for businesses. The AI technologies are transforming digital marketing strategies, enhancing customer experiences, and driving business growth. The paper also discusses the challenges associated with AI adoption in digital marketing and outlines future trends in this dynamic and evolving field.

Introduction:

AI is accomplished by studying the human brain and cognitive processes. The outcome of these studies develops intelligence and systems and it can also be used to communicate with customers through Chatbots helps the customers to get the solutions quickly

Objectives of the Study

- To identify the opportunities
- To explore future trends
- To address the challenges
- To provide Strategic insights

Limitations of the study

- Data dependency
- Lack of common sense and contextual understanding
- Costly

Conclusion:

Artificial Intelligence has played a greater role in digital marketing and helps to reshape the business for a better business growth. AI has two sharp edges how the business utilises makes business strengthen to work effectively and efficiently

Reference:

- Azure AI Fundamentals (AI-900) By Khadri S.S

Link: https://drive.google.com/file/d/1r0xc2q7vhaEKsYSTvLnuP9hwtAtCV5TD/view

- Web journals and Articles

HOW AI AFFECTS ON DIGITAL MARKETING AND IMPROVES THEIR PERFORMANCE

AI-Powered Personalization:

AI has enabled digital marketers to deliver personalized and relevant content to their target audience by analyzing vast amounts of data and understanding consumer behaviour. Through AI-driven personalization, businesses can tailor their marketing messages, product recommendations, and advertising campaigns to individual preferences, thereby enhancing customer engagement and driving conversions.

Content Optimization and Creation:

The integration of AI in digital marketing has facilitated the optimization of content across various channels, including websites, social media, and email marketing. AI-powered tools can analyze content performance, identify trends, and suggest improvements to enhance the effectiveness of marketing materials. Moreover, AI-driven content creation tools can generate compelling and relevant content at scale, streamlining the content production process for marketers.

Predictive Analytics and Customer Insights:

AI algorithms enable predictive analytics that empower marketers to forecast consumer behavior, identify market trends, and anticipate future demand. By leveraging AI-based predictive modeling, businesses can make data-driven decisions, optimize pricing strategies, and allocate resources more effectively. Additionally, AI facilitates the extraction of valuable customer insights from unstructured data sources, enabling marketers to understand customer sentiment and preferences in greater depth.

Automation and Efficiency:

One of the key benefits of AI in digital marketing is its ability to automate repetitive tasks and streamline marketing operations. AI-powered chatbots, for instance, can provide personalized customer support round-the-clock, while automated email marketing campaigns can deliver targeted messages at optimal times. By automating routine processes, businesses can enhance operational efficiency and focus on strategic aspects of marketing.

Challenges and Ethical Considerations:

While AI presents significant opportunities for digital marketing, its adoption is not without challenges. Marketers must address concerns related to data privacy, algorithmic biases, and ethical use of AI technologies. Moreover, the complexity of AI implementation and the need for specialized expertise pose challenges for organizations seeking to harness the full potential of AI in their marketing endeavours.

Future Trends in AI-Driven Digital Marketing:

Looking ahead, the future of AI in digital marketing is poised for continued innovation and evolution. Anticipated trends include the integration of AI with augmented reality (AR) and virtual reality (VR) technologies for immersive customer experiences, the rise of voice search optimization powered by AI assistants, and advancements in natural language processing for enhanced conversational marketing.

ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಮಹಾಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ
ಜೀವನ-ಸಾಹಿತ್ಯ-ತತ್ವದರ್ಶನ

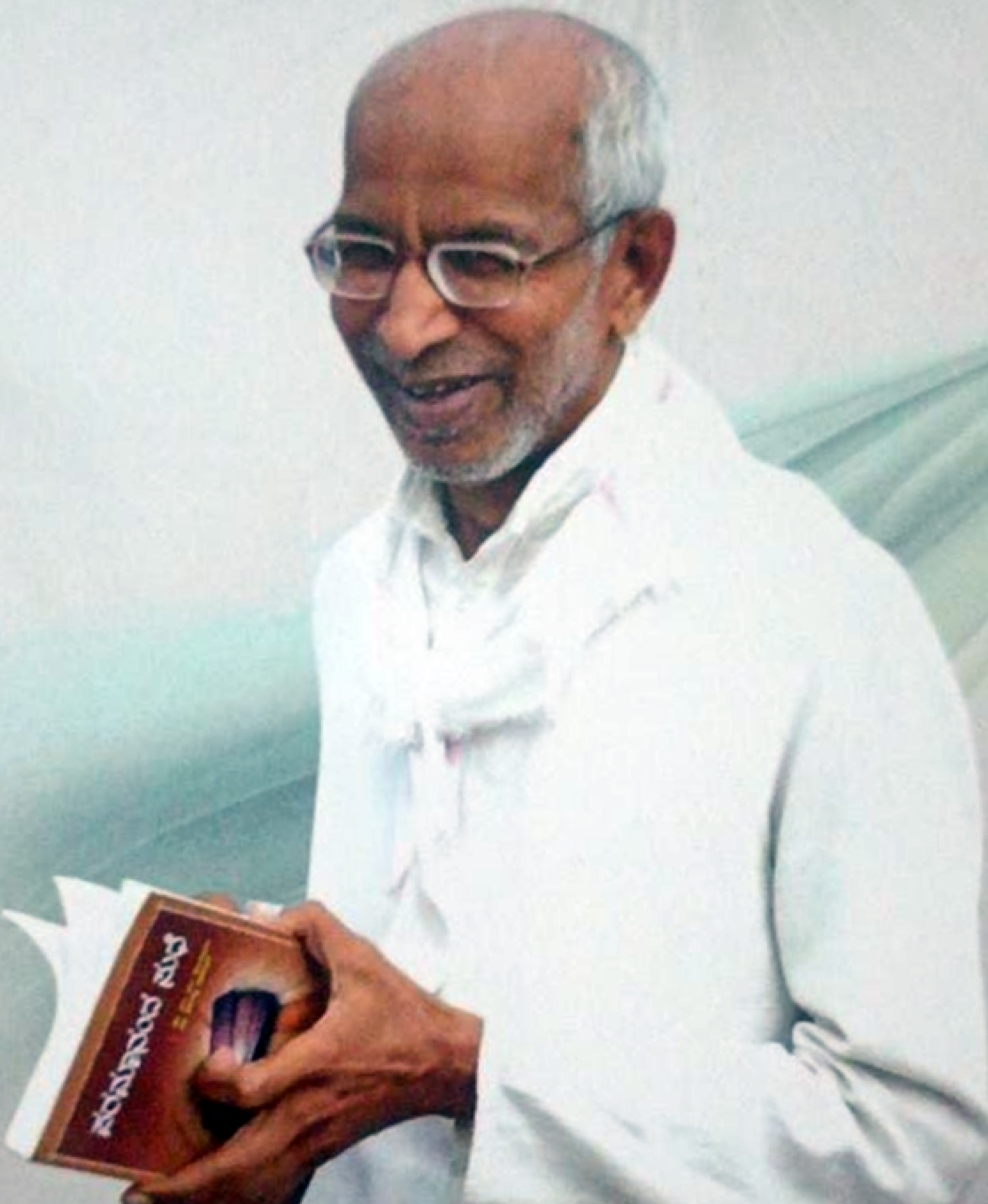

ಸಂಪಾದಕರು :

- ಡಾ. ಎಸ್. ಟಿ. ಮೇರವಾಡೆ
- ಡಾ. ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ

Pujya Shri Siddeshwar Swamijiyavar Jivana-Sahitya-Tatvadarshana

Editor : Dr. S. T. Merwade, Dr. R. V. Patil
Publisher : Soumya Prakashan BJP-F-27-2012-13
Mahabaleswar Colony, Vijayapur
© : Publishers
First Edition : December, 2024
Copies : 1000
Pages : x+190
Price : ₹ 200
Book Size : Demy 1/8
Paper Used : 70 GSM N.S Maplitho
ISBN : 978-93-83813-62-9

■■■

ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಜೀವನ–ಸಾಹಿತ್ಯ–ತತ್ತ್ವದರ್ಶನ

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಎಸ್. ಟಿ. ಮೇರವಾಡೆ, ಡಾ. ಆರ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಬಿಜೆಪಿ–ಎಫ್–೨೭–೨೦೧೨–೧೩
ಮಹಾಬಳೇಶ್ವರ ಕಾಲೋನಿ, ವಿಜಯಪುರ
ಹಕ್ಕುಗಳು : ಪ್ರಕಾಶಕರವು
ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ಡಿಸೆಂಬರ್, ೨೦೨೪
ಪ್ರತಿಗಳು : ೧೦೦೦
ಪುಟಗಳು : x+೧೯೦
ಬೆಲೆ : ₹ ೨೦೦
ಪುಸ್ತಕದ ಆಕಾರ : ಡೆಮಿ ೧/೮
ಪೇಪರ ಬಳಕೆ : ೭೦ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಂ., ಎನ್.ಎಸ್, ಮ್ಯಾಪಲಿಥೋ
ಮುಖಪುಟ : ಆರ್ಟೆಕ್, ಧಾರವಾಡ
ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಜಾವೇದ ತಡಕೋಡ, ಧಾರವಾಡ
ಮುದ್ರಣ : ವೇಂಕಟೇಶ್ವರ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಧಾರವಾಡ

ಪರಿವಿಡಿ

• ಓದಿನೊಳಗಣ ಪ್ರವೇಶದ ನಿವೇದನೆ

ಜೀವನ

೧ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಗಳ ಬದುಕು ೦೧
– ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಆರ್. ಅಂಬಲಿ

೨. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ ೧೦
– ಶ್ರೀ. ಸದಾನಂದ ವಿಳಗಂಟಿ

೩. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ತತ್ತ್ವ ೨೫
– ಡಾ. ಪುಷ್ಪಾ ಬಸನಗೌಡರ

೪. ಅನುಭಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇರು – ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ೩೧
– ಶ್ರೀ. ಮನು ಪತ್ತಾರ

ಸಾಹಿತ್ಯ

೫. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ : ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಸಂ–೧,
ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ವಿವೇಚನೆ ೩೭
– ಡಾ. ಕಲ್ಲಯ್ಯ ಎಸ್ ಹಿರೇಮಠ

೬ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಗಳ ಜ್ಞಾನಯೋಗ
ಸಂಪುಟ–೨: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ ೪೫
– ಡಾ. ಪ್ರೊ ಎಸ್. ವಿ. ಅಯ್ಯನಗೌಡರ

೭ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ವಿರಚಿತ
'ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ–ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಸಂಪುಟ–೪' ೫೮
– ಡಾ. ಜಿ .ಜಿ. ಹಿರೇಮಠ

ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ತತ್ವ

• ಡಾ. ಪುಷ್ಪಾ ಬಸನಗೌಡರ

ಬಂದಿತ್ತ ಮೆರೆಯದಿಹೆ ನಡೆದು ಮೌನದಿ ಮೆಲ್ಲ
ಈಕ್ಷೀಸುತ ಹೂ ಬನವ ಚಲಿಸಿದವರಿವರು
ಅರಿವು ದಾಸೋಹದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಕಂಡವರಿವರು
ಇವರೇ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರರು ಮುದ್ದುರಾಮ.

ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಶ್ವಕೋಶವಾಗಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಾಸ್ಕರರಾಗಿ, ಅರಿವು ದಾಸೋಹದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಕಂಡ ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಸಂತ, ನಡೆದಾಡುವ ದೇವರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡವರು ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಜೀವನತತ್ವ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರವಚನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನಮನ ಸೂರೆಗೊಂಡಿವೆ. ಸೂಜಿಗಲ್ಲಿನಂತೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಪ್ರವಚನ ಹೇಳುವಿಕೆಯ ಅವರ ಶೈಲಿ, ದಾಟಿ, ಪದ ಪ್ರಯೋಗ, ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಕಥೆಗಳು, ಉದಾಹರಣೆಗಳು, ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಗಿಡ, ಮರ, ಬಳ್ಳಿ, ಹೂವು, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲೂ ಜೀವ ಚೈತನ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅವರ ನಿಲುವು ಪ್ರವಚನಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇನಿದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನದು, ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ನನ್ನದೆಂಬ ಮಮಕಾರ ಸಲ್ಲದು. ಇಹಪರಗಳೆರಡು ಒಂದೇ ಎಂದು ಸಾರುವ ಅನುಪಮ, ಅಪರೂಪದ ಯೋಗಿಗಳೇ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಪ್ರವಚನ ಪಿತಾಮಹರೆನಿಸಿದ ಪೂಜ್ಯಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ತತ್ವ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀವನತತ್ವ ಕುರಿತಾಗಿ ಅವರು ನೀಡಿದ ಹಲವು ಪ್ರವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆನಂದದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಬದುಕುವುದನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು. ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು. ಜೀವನದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಹೇಗಿರಬೇಕು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಏನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ನಾವು

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ಹಾಗೂ ಸುವರ್ಣ ನ್ಯೂಸ್ 'ರಜತ ಸಾಧಕರು' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಬಿರಾದಾರ ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಚಾಣಕ್ಯ ಕರಿಯರ್ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು, ಜೀವನಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ತನು-ಮನ-ಧನದಿಂದ ಸಹಾಯ ನೀಡುವ ಔದಾರ್ಯದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಬಿರಾದಾರ ಅವರು 2022-23ನೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಣಕ್ಯ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾತಾವರಣ, ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಯುಕ್ತ ತರಗತಿಗಳು, ಅಧ್ಯಯನಶೀಲ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ಓದಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪದವಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವು ಇದಾಗಿದೆ.

ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ
ವಿಜಯಪುರ

9 789383 813629

Volume-3, Issue-4, Sep-Oct 2024 ISSN-2583-3510

ISSN: 2583-3510

VOL-3, ISSUE -4 September-October 2024
ಸಂಪುಟ–3, ಸಂಚಿಕೆ–4, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್–ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2024

ಸೃಜನಿ

SRUJANI

Indian Journal of Innovative Research and Development-SIJIRD

Peer-Reviewed & Open Access Journal

PART-B

SRUJANI

Srujani Innovative Research and Development Foundation
Chamarajanagar-571126

Editorial Board

Managing Editor
Dr. K. Shylaja (Chamarajanagara)

Editor In Chief
Prof. M. Gurulingaiah (Shivamogga)

Associate Editors
Dr. B. R. Manjunatha (Mysuru)
Prof. Vijayalakshmi Manapura (Mysuru)

Editorial Board Members
Prof. Y.H. Nayakwadi (Mysuru)
Prof. C.K. Puttaswamy (Mysuru)
Mr. Praveen Kumar Mellahalli (Mysuru)
Dr. Nagaraju N (Davanagere)
Dr. Appagere Somashekar (Kalaburagi)
Dr. M. Rangaswamy (Chennai)
Mr. Mahendra M (Kalaburgi)
Mr. Madhuchandra B.R (Bengaluru)
Dr. Rajashree S Maranoor (Gadag)
Dr. S. Mahadeva Kumar
(Andaman and Nicobar)
Dr. Mohan Kumara (Mysuru)
Dr. V. Srinivas (Mysuru)
Dr. S. Lokesh (Mandya)

Technical Advisor
Dr. Kumaraswamy A N
(Chamarajanagar)
Dr. Lokesh M (Mysore)

Author Guidelines

- Online submission of the article should be sent as an attachment only in MS word to: editor@srujani.in
- Articles should be in Kannada or English
- Article should be 4,000 - 8,000 words in length
- It should be typed in Times New Roman Font for English and Nudi 01 e Font for Kannada Article, Text type should be 12 Font size, 1.5 lines spaced.
- Covering letter declaring that the submitted article is original work of the author and is unpublished must be sent on a separate page
- Abstract of 150 words along with key words should be given on the separate sheet
- Text Organization: The main text should begin on a separate page preferably divided into separate sections such as Introduction, Materials and Methodology, main Subject of the article and conclusion.
- References must be according to APA 7th Edition guidelines.
- Visit our website for more details: www.srujani.in

MOB: +91-7411851852 and +91-9164061581

	ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ– Contents	Page No
1	ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ***ಅರುಣಾ ಬಿ***	1
2	ಇ–ಆಡಳಿತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು – ***ನಾಗರಾಜ ಡಿ.ಓ.***	9
3	ಅಪರಾಧದ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ – ***ಡಾ. ಪ್ರಶಾಂತ ಹೆಚ್.ವೈ***	19
4	Women in Panchayat Raj: Political Participation and Leadership in Rural Dakshina Kannada - ***Roopashree Dharmaiah***	25
5	ವಸಾಹತು ಕಾಲದ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು – ***ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಸಂ. ಮಾಳಶೆಟ್ಟಿ***	30
6	ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ – ***ಹನುಮಂತ ಮತ್ತು ಡಾ.ವೈ.ಎಸ್.ವಗ್ಗಿ***	38
7	ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ–ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ ರೂಪಕಗಳು – ***ಡಾ. ಪುಷ್ಪಾ ಬಸನಗೌಡರ***	49
8	Theatre Acting: Navigating New Challenges in the Modern Era in Indian Context - ***Dr. Prabhuraja***	56
9	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಸವಯುಗದ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು – ***ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಎಸ್***	60
10	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು – **ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ ಎಸ್ ಮತ್ತು ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಗೀತಾಂಜಲಿ**	68
11	A Study on Stress Management among Postgraduate Students at Karnataka University, Dharwad - ***Dr. Ravindra. M***	73
12	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೌಢ್ಯಾಚರಣೆಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ – ***ತೃಪ್ತಿ ಹೆಚ್. ಪಿ***	81
13	ಪ್ರೊ .ಎಚ್.ಟಿ. ಪೋತೆ ಯವರ ಚಮ್ಮಾವುಗೆ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ – ***ಶಿವಪ್ಪ ಹುಣಚಾಳ***	88
14	ಇಟ್ಟಿಗಿ ಭಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರವ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ – **ಲೋಕೇಶ ಟಿ.ಬಿ**	93
15	India's Role in Global Trade: Strategic Imperatives for Economic Leadership ***- Dr. G. Balaji***	101
16	Socio-Cultural Transformation among the Malekudiyas of Karnataka - ***Arathi K & Dr. Gurulingiah M***	116

17	Utilization of Internet Resources by Research Scholars of Science Departments at Karnatak University, Dharwad - ***Dr. Anil B. Talawar***	129
18	ವಡ್ಡರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು – ***ಶಂಭುಲಿಂಗನಗೌಡ ಬೆಳಕೇರಿ***	138
19	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಂಗಳಗೊಂದಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ವರ್ಗದ ಬಂಡಾಯ (1938–1947) – ***ಡಾ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಸಿ. ಎನ್.***	144
20	Evolving Subjectivity: From Realism to Modernism and Postmodernism in Literature - ***Chethan B Manjunath***	148

ಸೃಜನಿ

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development (SIJIRD)
Volume-3 Issue 4, September-October 2024, Pp.49-55
Bi-Monthly, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

I S S N: 2583-3510
SIRDF JOURNALS
editor@srujani.in
www.srujani.in

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ–ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ ರೂಪಕಗಳು

ಡಾ. ಪುಷ್ಪಾ ಬಸನಗೌಡರ

ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಮಹಾಂತ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ,ರಾಯಪುರ, ಧಾರವಾಡ.

Abstract:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯೇ ಸರಿ. ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಶರಣರು ಕೈಗೊಂಡ ಸಮಾಜೋ–ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಳವಳಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಜನರಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡಿಸುವುದು. ವರ್ಗ ವರ್ಣ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಕಾಯಕ ದಾಸೋಹ ಪದ್ಧತಿ, ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಪರ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಧೋರಣೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ್ದು. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಿದ ಪರ್ವ ಕಾಲವೇ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನಾ ಕಾಲ. ಸಕಲ ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೂ ಲೇಸನ್ನೇ ಬಯಸುವ ಮಹದಾಸೆ ಶರಣರಿಗೆ, ಆಡುನುಡಿಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಕೃತಿ–ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Keywords: *ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪಕಗಳು.*

ಪೀಠಿಕೆ

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ "ಭಾಷೆ" ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಚನ ಭಾಷೆಯು ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಸತ್ವಯುತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶರಣರು ಬಳಸಿದ ದೇಸಿ ನುಡಿಗಳು, ಬಳಕೆ ಮಾತುಗಳು, ಉಪಮೆ, ರೂಪಕ, ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಬಳಕೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಶರಣರು ವ್ಯಾಕರಣದ ಬಂಧವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಸಾಗಿಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಭೂಯಿಷ್ಠ ಚಂಪೂ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ದೇಸಿಶೈಲಿಯ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಡುಗನ್ನಡದ ಆಡುಭಾಷೆಯನ್ನೇ ವಚನಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಪದಗಳನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಶರಣರು ಹದವರಿತುಕೊಂಡು ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆಯೇ ಅವರ ವಚನಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು.

ರಸ ಧ್ವನಿಗಳು ಕಾವ್ಯದ ಆತ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಉಪಮೆ ರೂಪಕಗಳು ಕಾವ್ಯದ ಅರ್ಥರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಶರಣರು ಪ್ರಕೃತಿ–ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೂಪಕಗಳನ್ನು

Please cite this article as: ಪುಷ್ಪಾ ಬಸನಗೌಡರ. (2024). ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ–ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ ರೂಪಕಗಳು. *ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ನೋವೇಟಿವ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್,* 3(4), 49–55

ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಸೊಗಸು ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬರಹವಲ್ಲ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವೂ ಅಲ್ಲ, ಶರಣರ ಅಮೂಲ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಭಾವಗಳು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ಮಯ ಶರಣರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿದೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ರೂಪಕಗಳ ಮೂಲಕ ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಪ್ಪೆ, ಸರ್ಪ, ನಾಯಿ, ನರಿ, ಕರಿ, ಕುರಿ, ಕತ್ತೆ, ಕೋಳಿ, ಕೋಡಗ, ಬೆಕ್ಕು, ಪಶು, ಗೂಬೆ, ಓತಿಕಾಟ, ಗೋಸುಂಬೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ರೂಪಕಗಳಾಗಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಚಾರವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಅಜ್ಞಾನ ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿತನಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಿ–ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಹೀನತನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಆಡು ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮರ್ಕಟ, ಓತಿಕಾಟ ಗೋಸುಂಬೆ ಬಾವುಲಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಪಶು ಮುಗ್ಧತೆಗೆ, ಗಿಳಿ–ನವಿಲು ಮುಂತಾದವು ಸಹಜವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಧನಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುವ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ. ಚಂದ್ರ–ಅಂಬುದಿ, ಮಾಮರ– ಕೋಗಿಲೆ, ಚಕೋರ–ಚಂದ್ರಮ, ಅಂಬುಜ– ಬಾನು, ಪರಿಮಳ– ದುಂಬಿ ಈ ಜೋಡಿಗಳು ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾಗೆ–ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ತನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾನತೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಸರ್ಪ ಮನಸ್ಸು, ಮನಸೇ ಸರ್ಪ. ದೇಹವೇ ಅದರ ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಮನದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ, ವಿಷಯ ವ್ಯಾಮೋಹ ಸಿಟ್ಟು ದ್ವೇಷ ,ಕಾಮ ಇವೆಲ್ಲ ದುರ್ಗುಣಗಳ ಸಂಕೇತವೇ ಸರ್ಪ. ಯಾವತ್ತೂ ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರ, ಲೋಭಗಳ ನಂಜನ್ನು ಕಾರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶರಣರು ಬಳಸಿದ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು

- ಶರಣರು ಬಳಸಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರೂಪಕಗಳು
- ಮನುಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆಗೆ ಬಳಸಿದ ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ ರೂಪಕಗಳು
- ಮಾನವರ ಬೂಟಾಟಿಕೆ– ಡಂಭಾಚಾರ– ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ರೂಪಕಗಳು
- ಗಾದೆಗಳ ಬಳಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ರೂಪಕಗಳು

ಶರಣರು ಬಳಸಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರೂಪಕಗಳು

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಾದ ನೆಲ, ಜಲ, ಆಗಸ, ಇರುಳು, ಹಗಲು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಅದ್ಭುತಗಳ ಜೊತೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಮಂದಹಾಸವಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪರಿಮಳ, ಚಂದನದ ಸುಗಂಧ, ಗಿಡ–ಮರ ಬಳ್ಳಿಗಳು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು, ಸಮುದ್ರ ಪರ್ವತಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೆನಿಸಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಶರಣರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ವೈಚಾರಿಕ ಅಂಶಗಳು ಮೇಳೈಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಕವಿಯತ್ರಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ಹಲವಾರು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗು ಹೀಗೆ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ

ಈಳೆ ನಿಂಬೆ ಮಾವು ಮಾದಲಕ್ಕೆ ಹುಳಿ
ನೀರೆರೆದವರಾರಯ್ಯ
ಕಬ್ಬು ಬಾಳೆ ಹಲಸು ನಾರಿ ಕೇಳಕ್ಕೆ ಸಿಹಿ
ನೀರೆರೆದವರಾರಯ್ಯ

ಕಳವೆ ಶಾಲ್ಯನ್ನಕ್ಕೆ ಓಗರದ ಉದಕವ ನೆರೆದವರಾರಯ್ಯ
ಮರುಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಚ್ಚೆಗೆ ಪರಿಮಳದುದಕವನೆರೆದವರಾರಯ್ಯ?

ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕನ ಅನ್ವೇಷಕ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡುವ ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಅಳಿಸಂಕುಳವೆ, ಮಾಮರವೇ, ಬೆಳದಿಂಗಳೇ, ಕೋಗಿಲೆಯೇ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಬೇಡುವೆ ಎನ್ನೊಡೆಯ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಕಂಡೊಡೆ ಕರೆದು ತೋರಿರೆ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಬಗೆಗಿರುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಶರಣರು ಬೆರಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶರಣರ ವಿಸ್ಮಯವೇ ವಚನಗಳಾಗಿವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮರದೊಳಗೆ ಮಂದಾಗ್ನಿಯ ಉರಿಯದಂತಿರಿಸಿದೆ.
ನೊರೆವಾಲೊಳಗೆ ತುಪ್ಪವ ಕಂಪಿಲ್ಲದಂತಿರಿಸಿದೆ.
ಶರೀರದೊಳಗಾತ್ಮನನಾರೂ ಕಾಣದಂತಿರಿಸಿದೆ
ನೀನು ಬೆರೆಸಿದ ಭೇದಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾದೆನಯ್ಯ ರಾಮನಾಥ

ಎಂದು ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹುದುಗಿರುವಂತೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಿವ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎತ್ತಣ ಮಾಮರ ಎತ್ತಣ ಕೋಗಿಲೆ ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧವಯ್ಯ
ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಮುದ್ರದೊಳಗಣ ಉಪ್ಪು, ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧವಯ್ಯ

ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಬಂಧ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಿರವಾದದು ಮತ್ತೊಂದು ಚಲನಶೀಲವಾದದ್ದು. ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುವಂತಹದು. ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪುಗಳ ಸಂಬಂಧ ಒಂದರೊಡನೊಂದು ಬೆರೆತು ರುಚಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಗುಹೇಶ್ವರನ ಸಂಬಂಧ ಸ್ಥಿರವಾದರೂ, ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹದಂತರವುಂಟು ಎನ್ನುವ ಮೂಲಕ ವಿಧೇಯರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿರಾಕಾರ, ನಿರ್ಗೋಚರ ,ಶಿವ– ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೀವಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಣಕಣದಲ್ಲೂ ನೆಲೆಸಿರುವ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಶರಣರದು. ಹೀಗಾಗಿ ಶಿವನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಈ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನದಂತೆ
ಫಲದ ಮರೆಯ ರುಚಿಯಂತೆ
ಶಿಲೆಯ ಮರೆಯ ಹೇಮದಂತೆ
ತಿಲದ ಮರೆಯ ತೈಲದಂತೆ
ಮರದ ಮರೆಯ ತೇಜದಂತೆ
ಭಾವದ ಮರೆಯ ಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿಪ್ಪ
ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ನಿಲುವ ನರಿಯಬಾರದು.

ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೆಲ– ನಿಧಾನ, ಫಲ ರುಚಿ, ಶಿಲೆ– ಹೇಮ, ತಿಲ – ತೈಲ, ಮರ– ತೇಜ ಮೊದಲಾದ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿತ ಪರಿಚಿತ ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಇದನ್ನೇ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಉದಕದೊಳಗೆ ಬೈಚಿಟ್ಟ ಬಯಕೆಯ ಕಿಚ್ಚಿನಂತಿದ್ದಿತು
ಸಸಿಯೊಳಗಣ ರಸದ ರುಚಿಯಂತಿದ್ದಿತು
ನನೆಯೊಳಗಣ ಪರಿಮಳದಂತಿದ್ದಿತು
ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವರ ನಿಲುವು ಕನ್ಯೆಯ ಸ್ನೇಹದಂತಿದ್ದಿತು

ನೀರು, ಸಸಿ, ನನೆ ಕನ್ಯೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಿಚ್ಚು, ರುಚಿ, ಕಂಪು, ನೇಹಗಳಿರುವಂತೆ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆಗೆ ಆಸೆ ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿದ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ ರೂಪಕಗಳು

- ಅಂದಣವನೇರಿದ ಸೊಣಗನಂತೆ ಕಂಡೊಡೆ ಬಿಡದು ಮುನ್ನಿನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು
- ಕೊಂಬಿನ ಮೇಲಣ ಮರ್ಕಟನಂತೆ ಲಂಘಿಸುವುದೆನ್ನ ಮನ
- ತುಪ್ಪದ ಸವಿಗೆ ಅಲಗನೆಕ್ಕುವ ಸೊಣಗನಂತೆನ್ನ ಬಾಳುವೆ
- ಬೆಲ್ಲವ ತಿಂದ ಕೋಡಗದಂತೆ ನೆನೆಯದಿರ ಮನವೇ
- ಕಂಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಕವ ನಾದಿದಂತೆ ಕಾಣಿರೆ ಎನ್ನ ಮನ
- ಹಾವಿನಬಾಯ ಕಪ್ಪೆ ಹಾರುವ ನೊಣಕ್ಕೆ ಆಶೆ ಮಾಡಿದಂತೆ
- ಓತಿ ಬೇಲಿವರೆದಂತೆ ಎನ್ನ ಮನವಯ್ಯ
- ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ಪರಿಯಪ್ಪ ಗೋಸುಂಬೆ ಯಂತೆನ್ನ ಮನವು
- ಬಾವುಲ ಬಾಳುವೆಯಂತೆನ್ನ ಮನವು
- ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಹತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣು ನೋಡಯ್ಯ
- ತೆರಣಿಯ ಹುಳು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ.

ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ನಾಯಿಯಂತೆ, ಮರ್ಕಟನಂತೆ, ಓತಿಕಾಟ, ಗೋಸುಂಬೆ, ಬಾವುಲಿ, ಸರ್ಪಗಳಂತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮರ್ಕಟ ಬಹು ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವದ್ದು ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದು ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರದು ವಿವೇಕರಹಿತವಾಗಿ ಲಂಘಿಸುವುದು ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಎಂದಿರುವರು.

ಎನ್ನ ಮನವೆಂಬ ಮರ್ಕಟನು
ತನುವಿಕಾರವೆಂಬ ಅಲ್ಪಸುಖದಾಸೆ ಮಾಡಿ
ವೃಥಾ ಭ್ರಮಣಗೊಂಡು ನಾನಾದೆಸೆಗೆ ಲಂಘಿಸಿ
ಅಳಲಿಸಿ, ಬಳಲಿಸುತ್ತಿದೆ ನೋಡಾ

ಇಲ್ಲಿ ಕೋತಿಯ ರೂಪಕ ಮನದ ಚಂಚಲತೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿದೆ. ನಾಯಿಯೊಂದನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರು ಸಹಿತ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಎಲುಬಿನ ಚೂರು ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡರೂ ತಾನು ಎಲ್ಲಿರುವೆನೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು, ಚಂಗನೇ ಜಿಗಿದು ಓಡುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು .ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಎಷ್ಟೇ ಎತ್ತರಕ್ಕೇರಿದರೂ, ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಮೋಹ, ಮದ,ಮತ್ಸರ, ಅಹಂಕಾರ ಮುಂತಾದ ದುರ್ಗಣಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿದು ನೋಡಲಾಗಿ

ತುಪ್ಪದ ಸವಿಗೆ ಅಲಗ ನೆಕ್ಕುವ ಸೊಣಗನಂತೆನ್ನ ಬಾಳುವೆ
ಸಂಸಾರ ಸಂಗವ ಬಿಡದು ನೋಡಣ್ಣ ಮನವು
ಈ ನಾಯಿತನವ ಮಾಣಿಸು

ಎಂಬಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದಿರಲೆಂದು ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸವರಿದ ಅಲಗನ್ನು ನಾಯಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನೇ ನೆಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ರಕ್ತ ಬಂದರೂ ಅದರ ಪರಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತಗತ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿದೆ.

ಓತಿ ಬೇಲಿವರಿದಂತೆ ಎನ್ನ ಮನವಯ್ಯ
ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ಪರಿಯಪ್ಪ ಗೋಸುಂಬೆಯಂತೆನ್ನ ಮನವು
ಬಾವುಲ ಬಾಳುವೆಯಂತೆನ್ನ ಮನವು
ನಡುವಿರುಳೋಳೆದ್ದ ಕುರುಡಂಗೆ ಅಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾದಂತೆ
ನಾನಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯ ಬಯಸಿದರುಂಟೆ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ.

ಬೇಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಓತಿಕಾಟ ಯಾರನ್ನೋ ಕರೆಯುವಂತೆ ತಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಕಡೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ

ಓಡಿಹೋಗಿ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸಹ ಇಂಥ ವಿಷಯ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಾರೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಿಸುವ ಗೋಸುಂಬೆಯು ಓತಿಕಾಟದ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರುವಂತದ್ದು ಗೋಸುಂಬೆ ಬಣ್ಣ ಬದಲಿಸುವಂತೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಹಿತ ಒಳ್ಳೆಯವ –ಕೆಟ್ಟವ, ಜ್ಞಾನಿ –ಅಜ್ಞಾನಿ, ವ್ಯಾಮೋಹಿ– ನಿರ್ಮೋಹಿ, ಸುಗುಣಿ– ದುರ್ಗುಣಿ, ಕೋಪಿಷ್ಟ–ರಸಿಕ, ಶಾಂತ–ಸಮಾಧಾನಿ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಬಾವುಲ ಬಾಳುವೆಯಂತೆನ್ನ ಮನ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬಾವುಲಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಾಯಿ (ದ್ವಾರ) ಇರುತ್ತದೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಮಲತ್ರಯಗಳನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇ ದ್ವಾರವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಹಿತ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾನೆ. ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ .ದಾನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮೋಸ ವಂಚನೆ ದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮನಸ್ಸಿನ ಭಯಂಕರತೆಗೆ ಸರ್ಪವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮನವೇ ಸರ್ಪ ತನುವೇ ಹೇಳಿಗೆ

ಹಾವಿನೊಡತಣ ಹುದುವಾಳಿಗೆ

ಇನ್ನಾವಾಗ ಕೊಂದುಹುದೆಂದರಿಯೆ

ಇನ್ನಾವಾಗ ತಿಂದಹುದೆಂದರಿಯೆ

ನಿಚ್ಚಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಿಸಬಲ್ಲಡೆ

ಅದೇ ಗರುಡ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ

ಸರ್ಪ ವಿಷದ ಸಂಕೇತ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ದ್ವೇಷ ಸಾಧಿಸುವಂಥದ್ದು, ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸರ್ಪದಂತೆ. ನನ್ನ ದೇಹವೇ ಈ ಸರ್ಪದ ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಸಂಸಾರ ವ್ಯಾಮೋಹವೆಂಬ ಸರ್ಪದ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಯಾವಾಗ ವಿಷಕಾರುತ್ತದೋ ಯಾವಾಗ ಸಾಯುತ್ತೇನೋ ಎಲ್ಲವೂ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಶಿವಪೂಜೆಯ ನಿತ್ಯ ಕಾಯಕ ಎಂದಿರುವರು.

ಮಾನವರ ಬೂಟಾಟಿಕೆ– ಢಂಬಾಚಾರ– ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ರೂಪಕಗಳು

- ಗಗನವಡರಿದ ಕಾಗೆ ಎಂತಾದೆನಯ್ಯ,
- ಹುತ್ತವ ಬಡಿದಡೆ ಹಾವು ಸಾಯಬಲ್ಲದೆ.
- ಕಪ್ಪೆ ಸರ್ಪನ ನೆರಳಲ್ಲಿಪ್ಪಂತೆ,
- ಮಿಂಬುಲಿಗನ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ,
- ಮಠದೊಳಗಣ ಬೆಕ್ಕು ಇಲಿಯಂ ಕಂಡು ಪುಟನೆಗದಂತೆ.

ಎಂಬಲ್ಲಿ ದೇಹದಂಡನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೋಡಗವ ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು

ಹೊನ್ನಾದರೇನು, ಮತ್ತೇನಾದರೇನು

ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕ

ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಹ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅಂತರಂಗದ ಶುದ್ಧಿ, ಅಂತರಂಗದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅದು ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಹುತ್ತವ ಬಡಿದರೆ ಹಾವು ಸಾಯಬಲ್ಲದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹಾವಿನ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಜಾಣತನ, ವಿವೇಕ ಭಗವಂತನ ಸ್ಮರಣೆ, ಬೇಕೇ ಹೊರತು ದೇಹದಂಡನೆಯಲ್ಲ ಎಂದಿರುವರು.

ಗಾದೆಗಳ ಬಳಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ರೂಪಕಗಳು

ಭಾಷೆಯ ತವನಿಧಿಯಂತಿರುವ ಗಾದೆಗಳ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಚನಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಚನಕಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ಕತ್ತೆ ಬಲ್ಲುದೆ ಕತ್ತುರಿಯ ವಾಸನೆಯ,
- ಎಮ್ಮೆಗೊಂದು ಚಿಂತೆ ಸಮ್ಮಗಾರನಿಗೊಂದು ಚಿಂತೆ,
- ಕರಿಯು ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಡಗಿದಂತೆ,
- ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ ನಾಯಿ ಮೊಲವನೇನ ಹಿಡಿಯುವುದಯ್ಯ,
- ನಾಯಹಾಲು ನಾಯಿಗಲ್ಲದೆ ಪಂಚಾಮೃತಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದಯ್ಯ,
- ಹೊನ್ನಹುಳವ ಕಂಡು ನರಿಬಾಲವ ಹುಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ,
- ಮರ್ಕಟನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಣಿಕ್ಯವಿದ್ದು ಫಲವೇನುಹಂದೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾಯುಧವಿದ್ದು ಫಲವೇನು,
- ಕೆಚ್ಚಲ ಕಚ್ಚಿದ ಉಣ್ಣೆಬಲ್ಲುದೆ ಕ್ಷೀರ ರುಚಿಯ,
- ಕಾಗೆಯ ಮರಿ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಬಲ್ಲದೆ,
- ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ತಂದ ಹರಕೆಯ ಕುರಿ ತೋರಣಕ್ಕೆ ತಂದ ತಳಿರ ಮೇದಂತೆ

ಹೀಗೆ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಕೆಲವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ .ಕೆಲವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ .ಈ ಮೂಲಕ ವಚನಗಳ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಚನಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಗೆ ಮತ್ತು ಕೋಳಿಗಳ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳಿದರೆ ನೆಮ್ಮದಿ.

ಎಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಎಂಬ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜದ ಬೀಜ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಕಾಗೆಯೊಂದಗುಳ ಕಂಡರೆ ಕೂಗಿ ಕರೆಯದೆ ತನ್ನ ಬಳಗವ, ಕೋಳಿಯೊಂದು ಕುಟುಕ ಕಂಡರೆ ಕೂಗಿ ಕರೆಯದೆ ತನ್ನ ಕುಲವನೆಲ್ಲವ” ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಈ ಸಹಕಾರ ಮನೋಧರ್ಮ, ಅನುಕಂಪ, ಸುಖದುಃಖಭಾಗಿತ್ವ ಮಾನವಕುಲಕ್ಕೆ ಅನುಕರಣೀಯವಾಗಿವೆ.

ರೂಪಕಗಳು ಕವಿಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕಾವ್ಯಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಅನುಭವವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು, ಭಾವವನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಲು ರೂಪಕಗಳು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಗುಣ ವಚನಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಶರಣರ ಅದ್ಭುತ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ, ಪ್ರಕೃತಿಪ್ರೇಮ, ಕವಿತ್ವಗುಣಗಳು ಅವರು ಬಳಸಿದ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶರಣರ ವೈಚಾರಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ವಚನಗಳ ಓದು ಓದುಗರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಕಸರತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ–ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೂಪಕಗಳು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸತ್ವದ ಜೊತೆಗೆ ಸೊಬಗನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಶರಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿವೆ.

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಬಸವಣ್ಣ, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಶರಣರು ಬಳಸಿದ ರೂಪಕಗಳು ಬಹುಜನಪ್ರಿಯಗೊಂಡಿವೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರಂತೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ, ಮನ:ಪರಿವರ್ತನಕಾರರಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಅನೇಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಿ ರೂಪಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗೆ, ಕೋಳಿಗಳ ರೂಪಕಗಳಂತೂ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕರಣೆಯವಾಗಿವೆ, ಮಾದರಿಯೆನಿಸಿವೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೂಪಕಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರರಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಷಟ್ಪದಿಗೆ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ನಿರುವಂತೆ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣ ಎಂದಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾರಣಪ್ಪ, ಬಸವೇಶ್ವರ ಇವರಿಬ್ಬರ ಹಾಗೆ ಭಾಷೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡವರು ಹಾಗೂ ರೂಪಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದವರು ವಿರಳ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದಿರುವ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಶ: ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಗೋವಿಂದರಾಜು, ಟಿ. (2018). ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ನಾರಾಯಣ ಪಿ.ವಿ. (2016). *ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ.* (1983). ವೀರಶೈವ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ
- ನಾವಲಗಿ. ಸಿ ಕೆ. (2000). ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಂಶಗಳು ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ.
- ಶ್ರೀ ಮುರುಘಾಮಠ. (2013). *ಯುಗ ಯುಗದ ಉತ್ಸಾಹ.* ಧಾರವಾಡ.
- ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೂಗಾರ. (2010). *ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ.* ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಪೀಠ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ಮುಗಳಿ, ರಂ. ಶ್ರೀ. (2007). *ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ.* ಗೀತಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್.
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು UN's Sustainable Goals of Environment. (2024, ಜೂನ್ 26). Vachanamandara.in.

ಸೃಜನಿ

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development-SIJIRD
Volume-3 Issue 4 September-October 2024
Bi-Monthly, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

ISSN: 2583-3510
SIRDF JOURNALS
editor@srujani.in
www.srujani.in
IMPACT FACTOR 3.87 (RPRI)

PUBLICATION CERTIFICATE

This certificate has been issued *ಡಾ. ಪುಷ್ಪಾ ಬಸನಗೌಡರ* Publication of research paper titled *ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ–ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ ರೂಪಕಗಳು* Published in SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development, Volume-3 Issue-4, September-October 2024, Pp.49-55

The Journal is Indexed, Peer-Reviewed & Open Access

PAPER ID: SIJIRD- B0304202407

Note: This certificate is Valid with published paper and the paper must be available online at

https://srujani.in/index.php/archives/10-volume-3/48-volume-3-issue4-part-b

editor@srujani.in
www.srujani.in

INDEXED BY

ROAD Directory of Open Access Scholarly Resources · Google Scholar · ASI · DRJI

EDITOR

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development-SIJIRD
Chamarajanagara
Karnataka-571126

ನಿಷ್ಪತ್ತಿ

ವಚನ ಚಳುವಳಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅನುಸಂಧಾನ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ.ವೀಣಾ ಹೂಗಾರ

ಡಾ.ತಾರಾ ಬಿ. ಎನ್

NISHPATTI

Editors	:	**Dr. Veena Hugar** HOD, Dept. of Kannada, KLE'S SM College, Dharwad. **Dr. Tara B. N** Dept. of History, KLE'S SM College, Dharwad.
Sub Editors	:	**Dr. Rahiman Gorajnal, Dr. Babu Benni,** **Smt. Suvarna Hugar, Dr. Bhimashankar M,** KLE'S SM College, Dharwad.
Published by	:	**Basu Prakashana, Dharwad ,** At:Po: Bammigatti, Tq: Kalaghatagi, Dist: Dharwad -581204 Cell No.- 9738664877 Email-basuprakashana@gmail.com
Rights	:	Publisher
First Impression	:	Dec 2024
Copies	:	1000
Pages	:	xvi + 402 = 418
Price	:	500/-
Size	:	1/8 Demi
Paper	:	80 GSM Maplitho
Printed at	:	B.G. Printers, Dharwad. 98452 70114
ISBN No	:	**978-93-92427-86-2**

ನಿಷ್ಪತ್ತಿ

ಸಂಪಾದಕರು	:	ಡಾ. ವೀಣಾ ಹೂಗಾರ, ಡಾ. ತಾರಾ ಬಿ. ಎನ್,
ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು	:	ಡಾ. ರಹಿಮಾನ್ ಗೊರಜನಾಳ, ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಬೆಣ್ಣಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುವರ್ಣಾ ಹೂಗಾರ, ಡಾ. ಭೀಮಾಶಂಕರ ಎಮ್,
ಪ್ರಕಾಶಕರು	:	ಬಸು ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡ, ಸಾ॥ ಬಮ್ಮಿಗಟ್ಟಿ, ತಾ॥ ಕಲಘಟಗಿ ಜಿ॥ ಧಾರವಾಡ- ೫೮೧೨೦೪ ದೂ.ಸಂ.: ೯೭೩೮೬೬೪೮೭೭
ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ	:	ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೨೪
ಪುಟಗಳು	:	xvi + 402 = 418
ಪ್ರತಿಗಳು	:	೧೦೦೦
ಹಕ್ಕುಗಳು	:	ಪ್ರಕಾಶಕರದು
ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ	:	೮೦ ಜಿ.ಎಸ್.ಎಮ್.
ಬೆಲೆ	:	ರೂ.. ೫೦೦/-
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	ಪ್ರಭಾಸ್
ಒಳಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಳಾ ಶಿವಾನಂದ ಟವಳಿ
ಮುದ್ರಕರು	:	ಬಿ.ಜಿ. ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಧಾರವಾಡ. ೯೮೪೫೨ ೭೦೧೧೪

ವಿ.ಸೂ.- ಇಲ್ಲಿನ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಲೇಖಕರವೇ ಹೊರತು ಸಂಪಾದಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲ.

ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರು

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಜಾನಪದರು ಕಂಡ ಶರಣರು ...1
– ಡಾ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಕೆ

2. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇದಾರ ಕೇತಯ್ಯ ...7
– ಡಾ. ಶಶಿಕಾಂತ ಪಟ್ಟಣ

3. ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಅಳಿವುಂಟು–ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಅಳಿವಿಲ್ಲ : ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ...12
– ಡಾ. ಎನ್. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಸೋಸಲೆ

4. ಅಲಕ್ಷಿತ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರ ಕಾಯಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ...19
– ಪ್ರೀತಾ. ರೆಡ್ಡಿ

5. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ...27
– ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಎನ್.

6. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಕಾಯಕದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ...30
– ಸಂತೋಷ ಉಂಡಾಡಿ

7. ಜನಪದರು ಕಂಡಂತೆ ಬಸವಣ್ಣ ...36
– ಡಾ. ಶಿವಾನಂದ ಟವಳಿ

8. ಮಹಿಳಾ ವಚನಕಾರ್ತಿ ಕಾಳವ್ವೆಯ ವೈಚಾರಿಕತೆ ...43
– ಡಾ. ಶಿವಪುತ್ರ ಸಿದ್ರಾಮ

9. ಮಹಿಳಾ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರ ಜನಮುಖಿ ನಿಲುವುಗಳು ...49
– ಡಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎಸ್. ಜಿ.

10. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ...54
– ಪುಂಡಲೀಕ. ಹೆಚ್. ಮಾದರ

11. ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯ ಧೋರಣೆ ...60
– ಜಯಶ್ರೀ ಷ. ಆಲೂರ

12. ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣ ...70
– ಡಾ. ಗಾದೆಪ್ಪ

13. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ...76
– ಅನಿತಾ ಫಕೀರಪ್ಪಾ ಕಾರಾಜನಗಿ

42. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಕಥಾ ನಿರೂಪಕ ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರು ...255
– ಡಾ. ದತ್ತಪ್ರಸನ್ನ ಪಾಟೀಲ

43. ಕಳಚೂರಿ ರಾಜ ಮನೆತನದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿಜ್ಜಳನ ಬಸವಣ್ಣನ ಸಂಬಂಧಗಳು ...263
– ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಸಂ. ಮಾಳಶೆಟ್ಟಿ

44. ವಚನಕಾರ ಶಿವಶರಣ ಮರುಳಸಿದ್ಧರ ಕುರಿತು ಇತ್ತೀಚಿನ ಹೊಸ ಶೋಧಗಳು ...268
– ಡಾ.ಎಂ. ಹೆಚ್. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಮುಚ್ಚನೂರು

45. ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶರಣರ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ...278
– ಡಾ. ಶಿವಾನಂದ ತಡವಳ

46. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಮತ್ತು ಕಳಚೂರ್ಯರ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ...287
– ಡಾ ಶಶಿಕಾಂತ ಪಟ್ಟಣ

47. ಶರಣರ ಆಂದೋಲನದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳು ...294
– ಪರಶುರಾಮ ಎಲ್.ಎನ್.

48. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ಶಾಸನಗಳು ಹಾಗೂ ಶರಣೆ ನೀಲಾಂಬಿಕೆಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ...299
– ಡಾ. ಚಂಪಕ್ಕ ಕಲ್ಲೇದೇವರ

49. 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರಿಗೆ ಹಂಡೆ ಅರಸರು ನೀಡಿದ ದಾನ ದತ್ತಿಗಳು. ...304
–ಡಾ. ಭೀಮಾಶಂಕರ.ಆರ್.ಎಮ್.

50. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ : ಒಂದು ಅವಲೋಕನ ...310
– ಡಾ. ರೇಖಾ.ಪ ನೀರಲಗಿ

51. ಯೋಗ ಮತ್ತು ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ ...321
– ಮಹಾನಂದಾ ತಾಳೇವಾಡ

52. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಯಕ ...327
– ಪ್ರೊ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯಂಡಿಗೇರಿ.

53. ಮಹಿಳಾ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರ ವೈಚಾರಿಕತೆ ...335
– ಡಾ. ದಾನಮ್ಮ ಚ. ಝಳಕಿ

54. ಬೆಡಗಿನ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಒಂದು ಮರುಚಿಂತನೆ ...341
– ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ವೀ. ಬಳಿಗೇರ

55. **The Social Thought And Struggles For Women Empowerment: Role Of Basaveshwara** ...349
- Dr Shantavva K. Pujar

56. ಶಿವಯೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ...362
– ಡಾ. ಗೀತಾ ಎಸ್ ಡಿಗ್ಗೆ

57. ಶರಣರ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ: ಒಂದು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ...367
– ಪ್ರೊ. ನಾಗರಾಜ ಮ ಕೋಟಗಾರ

58. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ...371
– ಶ್ರೀಮತಿ. ಗೌರಮ್ಮ ನಾಶಿ.

59. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ...375
– ಮಂಜುನಾಥ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕೊಪ್ಪದ್

60. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೂಪಕಗಳು ...380
– ಶ್ರೀಮತಿ. ಶ್ರೀದೇವಿ. ಪ. ದೊಡ್ಡಮನಿ

61. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ...386
– ಭರಮಣ್ಣ

62. **The Historical Monuments of Basaveshwara and His Contemporary Sharana's** ...390
- Shri. Pirajade Mahamidaslam

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಸಂಪುಟ-೧

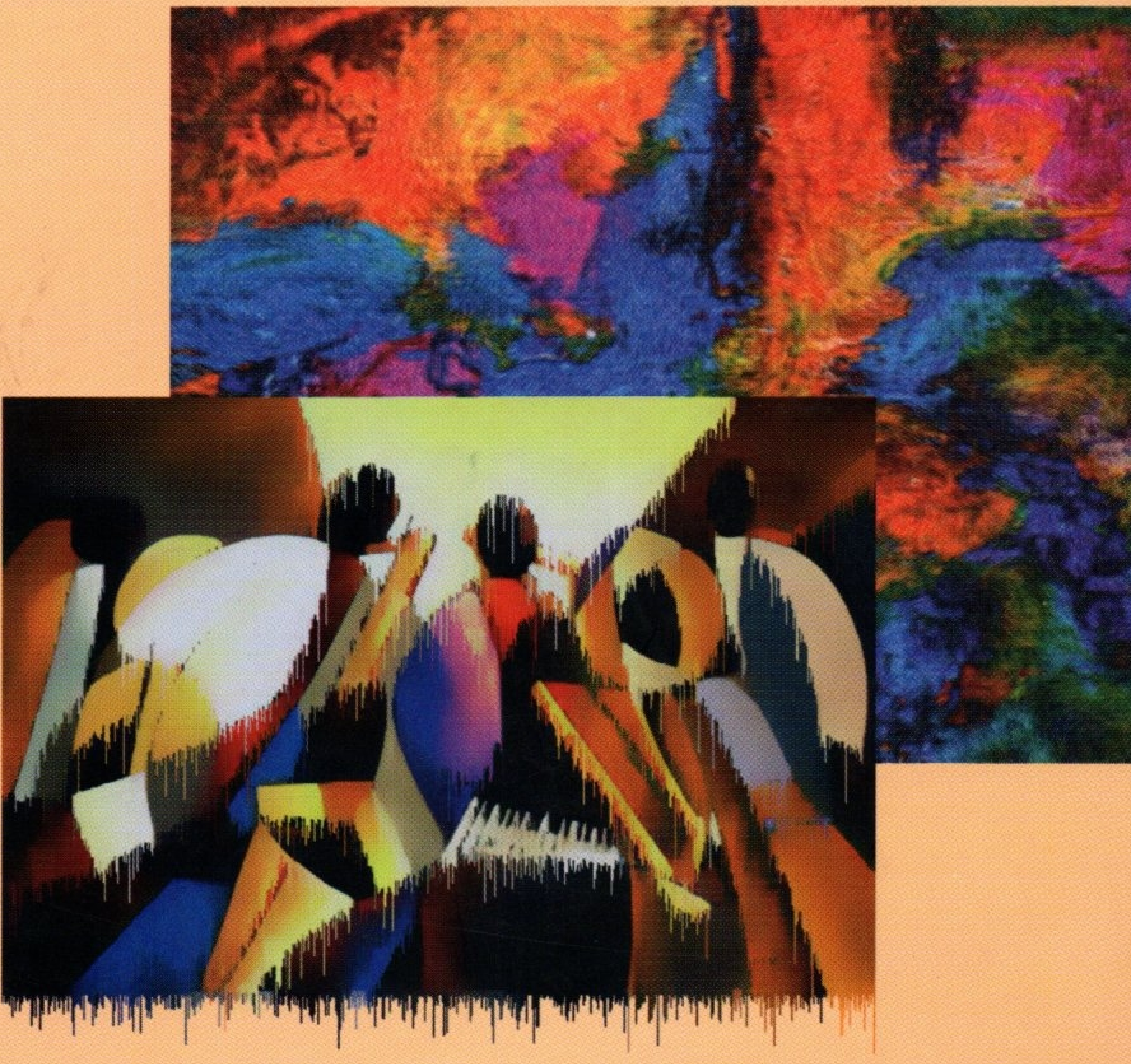

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ರವೀಶ ಹೆಚ್. ವಿ.

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಚೇತನಾ ಹೆಗಡೆ

ಅನಿತ ಕೆ. ವಿ.

ಮೌಂಟ್ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗವು ಆಯೋಜಿಸಿದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ
ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಸಂಪುಟ – ೧

ಮೌಂಟ್ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಬೆಂಗಳೂರು,
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ
ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ರವೀಶ ಹೆಚ್.ವಿ.

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಚೇತನಾ ಹೆಗಡೆ
ಅನಿತ ಕೆ.ವಿ.

ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಕಾಶನ

ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಕಾಶನ
ಬೆಂಗಳೂರು – 560068
ಮೊ. : 9900229868

Kannada Sahitya: Mahila Chinthanegalu, Vol - 1
(Collection of Research Articles)

Edited by : **Dr. Raveesh H.V.**
Dr. Chetana Hegde, Anitha K.V.

Published by : **Avyaktha Prakashana**
102 SLV Shruthi, 7th Cross Vyasaraja Road
Bengaluru - 560068
: Mob : 8792693438

ISBN No : **978-81-969935-3-5**

(C) : ಲೇಖಕರವು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು ಸಂಪುಟ – ೧
(ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು)

ಸಂಪಾದಕರು : **ಡಾ. ರವೀಶ ಹೆಚ್.ವಿ.**
ಡಾ. ಚೇತನಾ ಹೆಗಡೆ, ಅನಿತ ಕೆ.ವಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು : **ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಕಾಶನ**
102, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ ಶ್ರುತಿ,
7ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ವ್ಯಾಸರಾಜ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560068
ಮೊ. : 8792693438

ಮುದ್ರಣ : 2024
ಬಳಸಿದ ಕಾಗದ : 1/18 ಡೆಮಿ 80 ಜಿ.ಎಸ್.ಎಂ., ಎಸ್.ಎಸ್. ಮ್ಯಾಪ್‌ಲಿಥೋ
ಪುಟಗಳು : xiv + 386 = 400 + 2
ಬೆಲೆ : ರೂ. 495/–
ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ : **ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಬೆನ್ನೂರ**
ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : **ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿ.ಸಿ.**
ಮುದ್ರಕರು : **ಯಂತ್ರೋದ್ಧಾರಕ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು**

ವಿ.ಸೂ : ಈ ಸಂಪಾದಿತ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು.

ಅರ್ಪಣೆ

ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ

ಮೌಂಟ್ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಾಲೇಜಿನ ಅಮೃತಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ
ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ನಡೆದಿದೆ.

ಪುಟ ತೆರೆದಂತೆ

1. ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯ ಆಯಾಮಗಳು – ಡಾ. ಗೀತಾ ವಸಂತ 1
2. ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು : ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ಚವಾಣ 11
3. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣ – ಡಾ. ಗಾದೆಪ್ಪ 22
4. ಕರಾವಳಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ – ರೇಷ್ಮಾ ಶೆಟ್ಟಿ 34
5. ಜನಪದ ಕಥನಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ – ಡಾ. ಪ್ರತಿಮಾ ವಿಜಯ್ 42
6. ಜನಪದ ಮಹಿಳೆ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಮುಖಾಮುಖಿ – ಡಾ. ವಿನೋದಮ್ಮ 50
7. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಶೋಭಾ ಎಂ. ದೊಡ್ಡನಾಗಳ್ಳಿ 61
8. ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ನೆಲೆಗಳು – ಶಕುಂತಲಾ ಪ್ರ. ಬರಗಿ 77
9. ಜನಪದ ಕಥನಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ತ್ಯಾಗ–ಬಲಿದಾನಗಳ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನದ ಮುಖಾಮುಖಿ – ಡಾ. ಕೆ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ 86
10. ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗಾದೆ ಒಗಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಡಾ. ಮಹೇಂದ್ರ ಜಿ. ಹರಿಹರ 96
11. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ – ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪಾ ಬಿರಾದಾರ 104
12. ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಡಾ. ಅನಿತಾ ಮ. ಭಂಡಾರೆ 111
13. ಅಕ್ಕನ ಅಂತರಂಗ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗದ ಉಡುಪಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಶಂಕರ್ 119

14. ವಚನಗಳು ನಿರೂಪಿಸುವ 'ಹೆಣ್ಣು' – ಡಾ. ರವಿಶಂಕರ್ ಎ.ಕೆ. 141
15 ಅಕ್ಕನ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ – ಡಾ. ಬಸಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ 153
16. ಶಿವಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾಪರ ಚಿಂತನೆಗಳು – ದೊಡ್ಡಬಸಪ್ಪ ಸಿದ್ದನಗೌಡ ಹುಡೇದಗಡ್ಡಿ 165
17. ಶರಣೆಯರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ – ಅರುಣ ಎಸ್. 172
18. ವಚನ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಲೋಹಿತ್ ಪಿ. 177
19. ವಚನಕಾರ್ತಿಯರ ಮಾತುಗಳೊಂದಿಗೆ – ಡಾ. ಸವಿತಾ ರವಿಶಂಕರ್ 182
20. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ – ಎಂ. ಡಿ. ಚಿತ್ತರಗಿ 197
21. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಪವಿತ್ರಾ ಮ. ಹೂಗಾರ 208
22. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಚಹರೆ – ಡಾ. ಅರ್ಚನಾ ಆರ್. 219
23. ಕಾವ್ಯ ಜಗತ್ತು : ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಡಾ. ನಾಗಣ್ಣ ಕಿಲಾರಿ 233
24. ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯ ನೆಲೆಗಳು – ವನಜಾಕ್ಷಿ ಎಂ. 243
25. ಕಾವ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆ – ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಮಹೇಶ್ವರಿ 252
26. ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಡಾ. ಅನುರಾಧಾ ಅಶೋಕ ಕಂಚಿ 258
27. ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಗಳು – ಡಾ. ರೆಹಮಾನ ಆಯ್. ಗೊರಜನಾಳ 266
28. ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸ್ತ್ರೀತ್ವ, ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆ, ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಿರ್ವಚನ – ಉಷಾ ಜಿ. ಎನ್. 278

29. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಹಾಗೂ ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ ವೈರುಧ್ಯಮಯ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು
– ಡಾ. ಚೇತನಾ ಹೆಗಡೆ 288

30. ವಿವಾಹವೆಂಬ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಹೆಣ್ಣು
– ಡಾ. ರಶ್ಮಿ ಕೆ. ಎಂ. 306

31. ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಬಡತನ
– ರವೀಂದ್ರ ಕೆ. 316

32. ಬಹಿರಂಗದಿಂದ ಮೌನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿರೋಧದ ನೆಲೆಗಳು
– ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ದೊಡ್ಡಮನಿ 325

33. ನೋಟದ ಆಖ್ಯಾನ : ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀ ಚಿಂತನೆ
– ಅನಿತ ಕೆ. ವಿ. 334

34. ವೈದೇಹಿ ಮತ್ತು ಓಲ್ಗಾ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ
– ರೆಬೆಕ್ಕ 345

35. ಮನೋರಂಜನಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ (ನೆಟ್ ಫ್ಲಿಕ್ಸ್) ಗ್ಲಾಸ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಾಧನೆ
– ಡಾ. ಉಮಾ ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ 352

36. ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆ ಹಾಗೂ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳು
– ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಯಂಡಿಗೇರಿ 361

37. ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಳನೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು
– ಡಾ. ಅಣ್ಣಾಜಿ ಕೃಷ್ಣಾ ರೆಡ್ಡಿ 371

****

ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯ ಆಯಾಮಗಳು

– ಡಾ. ಗೀತಾ ವಸಂತ

ಎಲ್ಲ ರಚನೆಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಿಂತನಾ ವಿನ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಬದುಕನ್ನು ರಚಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಮನುಷ್ಯರ ನಡೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಬದುಕನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ನಮ್ಮದೇ ದೃಷಿಕೋನವೊಂದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ನಮ್ಮ ಚಿಂತನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಜ್ಞಾನವೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದೇ ಕಣ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿಜ ಅರಿವಿಗೆ ಎರವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಮ್ಮುವ ಅರಿವು ಬೇರೇನನ್ನೋ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಮಗೆ 'ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ' ನಿಜದ ಜೊತೆ ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಅರಿವಿನ ಚಲನಶೀಲತೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ಹೊಸ ಸತ್ಯಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ ಅಂಥ ಹೊಸ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಸ್ಥಾಪಿತ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮದ ವಿರುದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ